

Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο

***«Ξέπλυμα Βρώμικου Χρήματος: Θεσμικό Πλαίσιο - Πρακτική
Εφαρμογή – Διεθνείς Εξελίξεις»***

Χρήστος Βλ. Γκόρτσος

**Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνούς Οικονομικού Δικαίου
Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γενικός Γραμματέας Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών**

16 Νοεμβρίου 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Α. Κατηγοριοποίηση χρηματοοικονομικού εγκλήματος

Β. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε διεθνές επίπεδο

Γ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε κοινοτικό επίπεδο

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

Ε. Η επίδραση της διεθνούς ρυθμιστικής παρέμβασης σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις της νομοθεσίας

Ζ. Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/17.3.2009 και οι επιπτώσεις της στην οργάνωση και διαχείριση της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Η. Συναφείς διεθνείς εξελίξεις

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- I. Λόγοι ρυθμιστικής παρέμβασης στον ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό τομέα
  - α. **Απελευθέρωση εμπορίου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**
(αναγκαίες προϋποθέσεις - αρνητική ολοκλήρωση)
  - β. **Διασφάλιση εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς**
(επαρκείς προϋποθέσεις - θετική ολοκλήρωση)
    - Διασφάλιση σταθερότητας τραπεζικού συστήματος - κεφαλαιαγορών - ασφαλιστικής αγοράς
    - Καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- II. Η ανάγκη ρυθμιστικής παρέμβασης για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
- Εκτιμώντας ότι όταν οι διαμεσολαβούντες χρηματοπιστωτικοί φορείς, και ειδικότερα τα πιστωτικά ιδρύματα, χρησιμοποιούνται ως δίαυλοι για τη νομιμοποίηση του προϊόντος εγκληματικών δραστηριοτήτων η **φερεγγυότητα** και η **σταθερότητα** του ενεχόμενου φορέα, αλλά και η **αξιοπιστία** του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, μπορούν να κλονιστούν σοβαρά, με αποτέλεσμα την **απώλεια της εμπιστοσύνης του κοινού** σε αυτό, οι αρμόδιες εποπτικές αρχές των πιστωτικών ιδρυμάτων άρχισαν, σε συνεργασία με τις εθνικές κυβερνήσεις, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ρυθμιστικής παρέμβασης
  - Παράλληλα, από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 ιδιαίτερη σημασία έχει αποδοθεί, για τους ίδιους λόγους, και στη διαμόρφωση του κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου για την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (“terrorist financing”)

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

III. Επίπεδα ρυθμιστικών παρεμβάσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα

α. Διεθνές επίπεδο:

- Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία
- FATF
- Διεθνείς Συμβάσεις

β. Κοινοτικό επίπεδο

- Κανονισμοί
- Οδηγίες
- Αποφάσεις-πλαίσιο

γ. Εθνικό επίπεδο

Στη σημερινή συγκυρία, κύρια πηγή των ρυθμιστικών παρεμβάσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα αποτελούν οι νομικές πράξεις που θεσπίζονται σε κοινοτικό επίπεδο στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλεται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

IV. Ο ρόλος και η σημασία της κανονιστικής συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος από τη μη συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο συνίσταται σε:

- κίνδυνο επιβολής νομικών κυρώσεων
- κίνδυνο σημαντικών οικονομικών ζημιών
- απώλεια φήμης

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

V. Ο ρόλος της ΕΕΤ

- α. Παρακολουθεί τις ρυθμιστικές εξελίξεις σε όλα τα επίπεδα ρυθμιστικών παρεμβάσεων (διεθνές, κοινοτικό και εθνικό)
- β. Επεξεργάζεται τις δρομολογούμενες ρυθμιστικές εξελίξεις και ενημερώνει έγκαιρα τις τράπεζες μέλη της
- γ. Παρεμβαίνει κατά το στάδιο επεξεργασίας του ρυθμιστικού πλαισίου προκειμένου να προωθήσει τις θέσεις του τραπεζικού συστήματος
- δ. Αξιολογεί τις πρακτικές συνέπειες των ρυθμίσεων με γνώμονα την αποτελεσματικότερη κανονιστική συμμόρφωση του τραπεζικού συστήματος
- ε. Υποστηρίζει το έργο των τραπεζών-μελών της που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με αντίστοιχες ενώσεις τραπεζών

Α. Κατηγοριοποίηση χρηματοοικονομικού εγκλήματος

Η ρυθμιστική παρέμβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα με στόχο την πρόληψη της χρησιμοποίησής του για την τέλεση οικονομικών εγκλημάτων **έχει ευρύτερο αντικείμενο**. Δεν γίνεται αποκλειστικά με στόχο την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αλλά επεκτείνεται και σε θέματα:

- φυσικής ασφάλειας του δικτύου των τραπεζών,
- πρόληψης της απάτης στα «μέσα» και «εργαλεία» πληρωμών, και
- αντιμετώπισης πρακτικών κατάχρησης της κεφαλαιαγοράς

B. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε διεθνές επίπεδο

1. Το έργο της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Ο κύριος φορέας από τον οποίο εκπορεύονται οι κανόνες του διεθνούς δικαίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Financial Action Task Force, “FATF”)

- Σύσταση και μέλη
- Συστάσεις – Ειδικές Συστάσεις
- Αξιολόγηση μελών
- Τυπολογίες και μεθοδολογίες

Που μπορώ να μάθω περισσότερα; <http://www.fatf-gafi.org/>

Β. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε διεθνές επίπεδο

2. Το έργο της Επιτροπής της Βασιλείας για την τραπεζική εποπτεία (BCBS)

Η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basel Committee on Banking Supervision), είναι ένας από τους διεθνείς φορείς που συστάθηκαν με στόχο την επεξεργασία κανόνων που έχουν θετική συμβολή στη διασφάλιση της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της νέας διεθνούς αρχιτεκτονικής του νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος

Οι στόχοι της Επιτροπής της Βασιλείας διακρίνονται σε έναν κύριο και τρεις επικουρικούς. Στην κατηγορία των επικουρικών της στόχων εντάσσεται και η διατύπωση θέσεων σε θέματα πρόληψης της χρησιμοποίησης του τραπεζικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και καταστολής της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με στόχο την προώθηση της ομοιόμορφης ερμηνείας και αντιμετώπισης από τις εθνικές εποπτικές αρχές μέλη της των βασικών ζητημάτων που ανακύπτουν

Που μπορώ να μάθω περισσότερα; http://www.bis.org/list/bcbs/tid_32/index.htm

Β. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε διεθνές επίπεδο

3. Διεθνείς συμβάσεις

- i. Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1988 για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών, γνωστή ως «**Σύμβαση της Βιέννης**»
- ii Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1990 για τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, γνωστή ως «**Σύμβαση του Στρασβούργου**»
- iii. Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1999 για την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- iv. Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2000 κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, γνωστή ως «**Σύμβαση του Παλέρμο**»

Γ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε κοινοτικό επίπεδο

(α) **ΓΕΝΙΚΑ:** *Αποτροπή ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης τρομοκρατίας*

- Οδηγία **2005/60/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- Οδηγία **2006/70/ΕΚ** της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2006 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά:
  - (α) τον ορισμό του «*πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου*»,
  - (β) τα *τεχνικά κριτήρια* για την εφαρμογή της *απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας* ως προς τον πελάτη, και
  - (γ) την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης *χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση*

Γ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε κοινοτικό επίπεδο

(β) ΕΙΔΙΚΑ: Αποτροπή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- Κανονισμοί του Συμβουλίου για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων, με βασικότερο αυτό της δέσμευσης κεφαλαίων, κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας
- Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου 2002/475/ΔΕΥ της 13ης Ιουνίου 2002 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας
- **Κανονισμός (ΕΚ) 1781/2006** περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών (ενσωμάτωση της Ειδικής Σύστασης της FATF αριθμ. VII)

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

(α) Ο νόμος 3691/5.8.2008 (ΦΕΚ Α' 166) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις

Συνολικά 55 άρθρα κατανεμημένα σε εννέα (9) Κεφάλαια:

1. ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (άρθρα 1 έως 5)
2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (άρθρα 6 έως 11)
3. ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ (άρθρα 12 έως 22)
4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ (άρθρα 23 έως 25)
5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (άρθρα 26 έως 34)
6. ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (άρθρα 35 έως 39)
7. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (άρθρα 40 έως 44)
8. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (άρθρα 45 έως 52)
9. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (άρθρα 53 έως 55)

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

(β) Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009 της Τράπεζας της Ελλάδος

- Αποσκοπεί στην εξειδίκευση εφαρμογής των διατάξεων του νόμου 3691/2008 από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς οι οποίοι εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος
- Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009 περιλαμβάνει 13 Κεφάλαια :
  1. Γενικές αρχές
  2. Ο ρόλος του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους (ορισμός και καθήκοντα)
  3. Ετήσια έκθεση του ΑΔΣ
  4. Προσέγγιση του ΕΒΧ με βάση τον κίνδυνο (RBA)
  5. Διαδικασίες πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας
  6. Εφαρμογή δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη
  7. Τήρηση αρχείου
  8. Εντοπισμός, χειρισμός και αναφορά ύποπτων η ασύνηθων συναλλαγών
  9. Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και επικοινωνίας
  10. Εκπαίδευση και επιμόρφωση προσωπικού
  11. Ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων
  12. Εφαρμογή της Απόφασης στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς
  13. Λοιπές διατάξεις

(γ) Η Απόφαση ΕΤΠΘ 285/6/9.7.2009 της Τράπεζας της Ελλάδος περιλαμβάνει ενδεικτική τυπολογία ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών κατά την έννοια των παρ. 13 και 14 του άρθρου 4 του νόμου 3691/2008

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

(δ) Η Απόφαση 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Αποσκοπεί στην εξειδίκευση των διατάξεων του νόμου 3691/2008 από:

(α) τις Ανώνυμες Εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,

(β) τις Ανώνυμες Εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

(γ) τις Ανώνυμες Εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

(δ) τις Ανώνυμες Εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

(ε) τις Ανώνυμες Εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία,

(στ) τις Ανώνυμες Εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, και

(ζ) τα διευθυντικά στελέχη, τους υπαλλήλους και γενικά όλα τα φυσικά πρόσωπα που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες για λογαριασμό των υπό (α) έως (στ) Εταιρειών,

οι οποίες εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

(ε) Η Απόφαση 154/5Α/31.8.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΕΠ.Ε.Ι.Α.)

Αποσκοπεί στην εξειδίκευση των διατάξεων του νόμου 3691/2008 από:

(α) τις ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες και τα εν Ελλάδι υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιρειών, των κοινοτικών συμπεριλαμβανομένων,

(β) τους ανεξάρτητους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές εφόσον δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, και

(γ) τα διευθυντικά στελέχη, τους υπαλλήλους, τους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές ως και εν γένει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που παρέχει Υπηρεσίες για λογαριασμό των ασφαλιστικών εταιρειών,

οι οποίες εποπτεύονται από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης

Δ. Η ρυθμιστική παρέμβαση σε εθνικό επίπεδο

(στ) Συναφείς νόμοι

- Με το **νόμο 1990/1991** κυρώθηκε η Σύμβαση της Βιέννης του 1988. Η κυρωθείσα δια του παρόντος νόμου Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ την 27η Απριλίου 1992, σύμφωνα με την Ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών για τη θέση σε ισχύ της «Σύμβασης κατά της παράνομης διακινήσεως ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών»
- Με το **νόμο 2655/1998** κυρώθηκε η Σύμβαση του Στρασβούργου του 1990
- Με το νόμο **3034/2002** κυρώθηκε από το ελληνικό κράτος και η διεθνής σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1999, για την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- Η Σύμβαση του Παλέρμο του 2000 δεν κυρώθηκε, μέχρι σήμερα, με νόμο

Ε. Η επίδραση του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου στο κοινοτικό και το ελληνικό

- Η πρόληψη και καταστολή του ΞΒΧ και της ΧτΤ διαμορφώνεται μέσα από ένα σύνθετο ρυθμιστικό πλαίσιο σε διεθνές επίπεδο
- Σε ένα επόμενο στάδιο το διεθνές ρυθμιστικό πλαίσιο μετουσιώνεται σε κοινοτικό δίκαιο μέσα από το παράγωγο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Οδηγίες και Κανονισμοί)
- Σε ένα τελευταίο στάδιο, μέσω της ενσωμάτωσης του παράγωγου κοινοτικού δικαίου, διαμορφώνεται το εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε. Η επίδραση του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου στο κοινοτικό και το ελληνικό (καθεστώς: Νοέμβριος 2009)

ΠΙΝΑΚΑΣ				
Επισκόπηση του κανονιστικού πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:				
Η επίδραση του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου στο κοινοτικό και το ελληνικό (καθεστώς: Νοέμβριος 2009)				
Διεθνής πηγή	Έτος	Θεματική ενότητα	Κοινοτική νομική πράξη	Ελληνική νομική πράξη
FATF: 40 συστάσεις	1990	Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ	Νόμος 2331/1995
FATF: 40 συστάσεις	1996	Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Οδηγία 2001/97/ΕΚ	Νόμος 3424/2005
FATF: 40 συστάσεις	2003	Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Οδηγία 2005/60/ΕΚ Οδηγία Επιτροπής 2006/70/ΕΚ	Νόμος 3691/2008
FATF: 9 ειδικές συστάσεις	2004	Χρηματοδότηση τρομοκρατίας	Οδηγία 2005/60/ΕΚ Κανονισμός 1781/2006	Νόμος 3691/2008
Σύμβαση Βιέννης	1988	Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ	Νόμος 1990/1991 και
Σύμβαση Στρασβούργου	1990	Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ	Νόμος 2655/1998
Διεθνής Σύμβαση Ηνωμένων Εθνών	1999	Χρηματοδότηση τρομοκρατίας	Απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ	Νόμος 3034/2002

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

I. Η ικανοποίηση του κανόνα «Γνώρισε τον Πελάτη σου» - Αποδοχή πελατείας

- Συστηματικές διαδικασίες για την αναγνώριση της ταυτότητας και μη έναρξη συνεργασίας εάν δεν έχει εξακριβωθεί η ταυτότητα του πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή του πραγματικού δικαιούχου με ικανοποιητικό τρόπο
- Σαφείς υποχρεώσεις ως προς τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας που πρέπει να ζητούνται από την πελατεία και της περιόδου τήρησης του αρχείου
- Συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου
- Δημιουργία οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ των πελατών
- Χρήση αξιόπιστων τρίτων πηγών που τα στοιχεία τους είναι δύσκολο να παραποιηθούν/ πλαστογραφηθούν
- Διαδικασία επικαιροποίησης των στοιχείων ταυτοποίησης και πιστοποίησης της πελατείας

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

I. Η ικανοποίηση του κανόνα «Γνώρισε τον Πελάτη σου» - Διατραπεζικό έντυπο ενημέρωσης της πελατείας των τραπεζών

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΑ (ανάλογα με την περίπτωση)
<ul style="list-style-type: none"> (1) Ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο (2) Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου (3) Έκδοσης (αριθ) (4) Ημερομηνία και τόπος γέννησης 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας ■ Διαβατήριο σε ισχύ ■ Ταυτότητα υπηκοτών στην Σύμβαση Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις
<ul style="list-style-type: none"> (5) Παρούσα διεύθυνση Κατοικίας (6) Τηλέφωνο επικοινωνίας (7) Ασκούμενο Επάγγελμα και παρούσα επαγγελματική διεύθυνση (8) Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Πρόσφατος λογαριασμός Οργανισμό Κοινής Οφειλής ■ Μισθωτήριο Συμβόλαιο κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης που έχει κατατεθεί σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) ■ Παραστατικό έγγραφο εκδόσεως Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (π.χ. εκκαθαριστικό σημείωμα, βεβαίωση καθήλωσης ΑΦΜ) ■ Ισχύουσα άδεια παραμονής αλλοδαπού ■ Βεβαίωση του εργοδότη ■ Αντίγραφο τελευταίας μισθοδοσίας ■ Δήλωση έναρξης επιδείξεως ■ Επαγγελματική ταυτότητα ■ Παραστατικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης
<ul style="list-style-type: none"> (9) Υπόδειγμα υπογραφής πελάτη 	

Το παραπάνω έγγραφο πρέπει να επιδεικνύονται πρωτότυπα, οι δε τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα είναι υποχρεωμένες να τηρούν αντίγραφο τους.

Ανάλογα με το είδος και το ύψος της συναλλαγής τα στοιχεία που θα σας ζητηθούν από την τράπεζά σας μπορεί να διαφέρουν. Έτσι είναι πιθανόν να σας **ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία**, όπως δηλώσεις ΦΠΑ, τμηλόγια, φορτωτικές, τίτλοι ιδιοκτησίας, μισθωτήρια ή πωλητήρια συμβόλαια, πληροφορίες σχετικά με το **σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σας σχέσης με την τράπεζα**, πληροφορίες σχετικά με το **οικονομικό και συναλλακτικό σας προφίλ** ή και άλλα έγγραφα.

Όταν ενεργείτε για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη των στοιχείων της δικής σας ταυτότητας, οφείλτε να αποδείξετε και τα στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργείτε. Οι τράπεζες υποχρεώνονται, βάσει του νόμου, να απαιτούν και αυτά τα στοιχεία και να εξακριβώνουν τη γνησιότητά τους.

Συστηθήκατε;

**Αν όχι...
...κάντε το τώρα**

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας και το χρόνο που αφιερώσατε για την ανάγνωση αυτού του εντύπου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
www.hba.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

II. ΓΝΩΡΙΣΕΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ ΣΟΥ; Μπορείς πλέον να διαμορφώσεις το «προφίλ κινδύνου του»

- Καταγραφή των κατηγοριών των πελατών που ενδέχεται να εκθέσουν τον οργανισμό σε υψηλό κίνδυνο. Τρεις τουλάχιστον κατηγοριοποιήσεις με βάση τον κίνδυνο:

(1) Χαμηλού κινδύνου (εξ ορισμού τέσσερις (4) κατηγορίες πελατών/ συναλλαγών)

(2) Κανονικού κινδύνου [όλη η πελατεία αφού αφαιρεθούν τα (1) και (3)]

(3) Υψηλού κινδύνου [υποχρεωτικά (?) δέκα (10) κατηγορίες πελατών/ συναλλαγών]. Ενδεικτικά:

1. Λογαριασμοί πελατών μη κατοίκων
2. Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ)
3. Εταιρείες με ανώνυμες μετοχές
4. Λογαριασμοί υπεράκτιων εταιρειών και εταιρειών ειδικού σκοπού
5. Λογαριασμοί ενώσεων ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

II. ΓΝΩΡΙΣΕΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ ΣΟΥ; Μπορείς πλέον να διαμορφώσεις το «προφίλ κινδύνου του» (συν.)

- Στάθμιση δεικτών κινδύνου του πελάτη όπως:
  - επαγγελματική δραστηριότητα του φυσικού προσώπου
  - χώρα προέλευσης ή διεξαγωγής εργασιών του πελάτη
  - συναλλαγές με χρήση νέων τεχνολογιών
  - πολυπλοκότητα συναλλαγών
  - χώρα προέλευσης και προορισμού των κεφαλαίων
  - νομικό καθεστώς και χώρα ίδρυσης του νομικού προσώπου
  - πραγματικός ιδιοκτήτης ή δικαιούχος του νομικού προσώπου
  - απόκλιση από το οικονομικό/ συναλλακτικό προφίλ του πελάτη
  - όγκος, μέγεθος και είδος των συναλλαγών του πελάτη
  - τομέας δραστηριοποίησης του νομικού προσώπου

Υιοθέτηση κριτηρίων μη αποδεκτού κινδύνου

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

III. Παρακολούθηση συναλλακτικής συμπεριφοράς (Monitoring)

- Εγκατάσταση και διαχείριση επαρκών πληροφοριακών συστημάτων για τη διαρκή παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών, προκειμένου να ανιχνεύονται ύποπτες ή και ασυνήθιστες συναλλαγές της πελατείας των Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΠΙ)
- Σύγκριση συναλλαγών σύμφωνα με το προφίλ του πελάτη, το προφίλ συναλλαγών ομοειδών πελατών και με την εκάστοτε ισχύουσα τυπολογία ύποπτων ή και ασυνήθιστων συναλλαγών
- Σύγκριση συναλλαγών/πελάτη με μοντέλα διαβάθμισης κινδύνου (risk scoring models)
- Ικανότητα αναγνώρισης συναλλαγών δικαιολογημένων από την δραστηριότητα του πελάτη (π.χ. Super Market = συναλλαγές σε κέρματα και τραπεζογραμμάτια)
- Αναπαραγωγή Alerts από το πληροφοριακό σύστημα εάν εντοπισθούν ύποπτες/ ασυνήθιστες συναλλαγές, διερεύνησή τους και αναφορά στην Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008
- Τήρηση αρχείου, τουλάχιστον 5 ετών, όλων των ενεργειών για μελλοντικό έλεγχο από την εσωτερική επιθεώρηση ή τις αρμόδιες εποπτικές αρχές (φυσικό ή/και ηλεκτρονικό αρχείο)
- Έλεγχος πελατολογίου με βάση τις λίστες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου Η.Ε., της OFAC ή από αστυνομικές και δικαστικές αρχές της χώρας μας (εφόσον και όταν δημιουργηθούν)

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

IV. Υποβολή αναφοράς στην Επιτροπή του άρθρου 7 του ν 3691/2008

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 8 της Απόφασης ΕΤΠΘ 281/2009:

- Η υποβολή αναφοράς προς την Επιτροπή του άρθρου 7 γίνεται από το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος (ΑΔΣ) βάσει συγκεκριμένου υποδείγματος
- Πριν την υποβολή της αναφοράς από το ΑΔΣ στην Επιτροπή προηγείται:
  - (1) Λήψη αναφοράς από άλλα διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους του ΠΙ
  - (2) Λήψη αναφορών από το πληροφοριακό σύστημα του ΠΙ
  - (3) Συγκέντρωση επιπρόσθετων πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές και αναγνωρισμένες τράπεζες πληροφοριών
- Οι αναφορές που υποβάλλονται στο ΑΔΣ ή παράγονται από το πληροφοριακό σύστημα του ΠΙ περιλαμβάνουν ορισμένες κατ' ελάχιστο πληροφορίες
- Υπάρχει δυνατότητα διακοπής της συναλλακτικής σχέσης, μετά την υποβολή αναφοράς, με ικανοποίηση του κανόνα απαγόρευσης γνωστοποίησης στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους
- Απαιτείται η τήρηση τεσσάρων ηλεκτρονικών ή μη αρχείων αναφορών από το κατάστημα/υπηρεσιακή μονάδα και το ΑΔΣ
- Απαιτείται η λήψη κατάλληλων μέτρων προστασίας του ΑΔΣ και των λοιπών διευθυντικών στελεχών/ υπαλλήλων του ΠΙ, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης της ανωνυμίας τους

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

V. Η διαδικασία αναφοράς του τραπεζικού υπαλλήλου σε περίπτωση ύποπτης ή ασυνήθιστης συναλλακτικής συμπεριφοράς

Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διασφαλίζουν ότι :

- (1) Όλοι οι υπάλληλοι γνωρίζουν το πρόσωπο στο οποίο θα αναφέρουν τις πληροφορίες τους αναφορικά με συναλλαγές που υποπτεύονται ότι στοχεύουν στο ΞΒΧ ή τη ΧτΤ
- (2) Υπάρχει ευκρινής και όσο το δυνατό πιο σύντομη οδός επικοινωνίας μέσω της οποίας διαβιβάζονται οι πληροφορίες για ύποπτες ή/και ασυνήθεις συναλλαγές στο ΑΔΣ για την πρόληψη του ΞΒΧ και της ΧτΤ. Η εσωτερική πρακτική, οι διαδικασίες και ο έλεγχος για την πρόληψη του ΞΒΧ και της ΧτΤ καταγράφονται σε κατάλληλο εγχειρίδιο, το οποίο κοινοποιείται σε όλους τους υπαλλήλους που χειρίζονται, παρακολουθούν και ελέγχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις συναλλαγές πελατών
- (3) Κατανέμονται σαφείς ευθύνες και καθήκοντα εντός του ΠΙ για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της πολιτικής και των διαδικασιών πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ και την επίτευξη συμμόρφωσης με την ΕΤΠΘ 281/2009. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο υιοθετεί και εγκρίνει αποτελεσματική πολιτική κατά του ΞΧ και της ΧΤ, την ορθή εφαρμογή της οποίας εποπτεύει μέσω της Επιτροπής Ελέγχου της ΠΔΤΕ 2577/2006

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

- V. Η διαδικασία αναφοράς του τραπεζικού υπαλλήλου σε περίπτωση ύποπτης ή ασυνήθιστης συναλλακτικής συμπεριφοράς (συν.)
- Η ειδική υπηρεσία του ΑΔΣ παρακολουθεί και αξιολογεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής και των διαδικασιών που έχει υιοθετήσει το πιστωτικό ίδρυμα για το ΞΒΧ και την ΧτΤ
  - Η μονάδα εσωτερικής επιθεώρησης προβαίνει σε εξειδικευμένους ελέγχους για την αναγνώριση, εκτίμηση, παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ΞΒΧ και ΧτΤ από το πιστωτικό ίδρυμα
  - Η αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικής λειτουργίας της πολιτικής και των διαδικασιών πρόληψης του ΞΒΧ και της ΧτΤ περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση των εξωτερικών ελεγκτών του πιστωτικού ιδρύματος

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

VI. Εκπαίδευση/ επιμόρφωση του προσωπικού

1. Οι προβλέψεις της Απόφασης ΕΤΠΘ 281/2009 για την εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων:
  - Παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους υπαλλήλους, μεταξύ των οποίων και προγράμματα ενημέρωσης μέσω του διαδικτύου (web training)
  - Ενημέρωση των υπαλλήλων αναφορικά με τη νομοθεσία, τις υποχρεώσεις του προσωπικού που απορρέουν από τις ισχύουσες διατάξεις και τις διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το πιστωτικό ίδρυμα
  - Κατάλληλη προσαρμογή του χρόνου διενέργειας και του περιεχομένου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανάλογα με την κατηγορία του προσωπικού
  - Επανάληψη σε τακτά χρονικά διαστήματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό γνωρίζει τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του και τηρείται ενήμερο για οποιεσδήποτε νέες εξελίξεις
  - **Ο ρόλος του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ΕΤΙ), ως φορέας διατραπεζικής εκπαίδευσης**

ΣΤ. Πρακτικές διαστάσεις

VI. Εκπαίδευση/ επιμόρφωση του προσωπικού (συν.)

2. Τα Πιστωτικά Ιδρύματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, στις πληροφορίες της ετήσιας έκθεσης που οφείλουν να υποβάλλουν, εντός του Μαρτίου, στην Τράπεζα της Ελλάδος:
  - Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε το ΑΔΣ για την πρόληψη του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και το περιεχόμενό τους
  - Πληροφορίες αναφορικά με την εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έγινε στο προσωπικό κατά τη διάρκεια του έτους, αναφέροντας τον αριθμό των σεμιναρίων που οργανώθηκαν, τη διάρκειά τους, τον αριθμό και τη θέση των υπαλλήλων που συμμετείχαν, την θεματολογία και την γενικότερη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος από τους συμμετέχοντες σε αυτό

**Ζ. Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/2009 και οι επιπτώσεις της
στην οργάνωση και διαχείριση της μονάδας
Κανονιστικής Συμμόρφωσης**

Α. Γενικές Αρχές

- (1) Υιοθέτηση πολιτικής καταπολέμησης ΞΒΧ και ΧτΤ από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του Πιστωτικού Ιδρύματος
- (2) Επέκταση της ευθύνης της Διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος (ως Διοίκηση νοείται το ανώτατο διοικητικό όργανο με εκτελεστικές αρμοδιότητες)
- (3) Ετήσια παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής καταπολέμησης ΞΒΧ και ΧτΤ από την Επιτροπή Ελέγχου ή το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος

**Ζ. Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/2009 και οι επιπτώσεις της
στην οργάνωση και διαχείριση της μονάδας
Κανονιστικής Συμμόρφωσης**

Α. Γενικές Αρχές (συν.)

- (4) Ορισμός του ΑΔΣ και του αναπληρωτή του από το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος
- (5) Συγκρότηση ειδικής υπηρεσίας, εντός της μονάδας κανονιστικής συμμόρφωσης (ΜΚΣ), με επικεφαλής το ΑΔΣ και εξασφάλιση – από το ΔΣ - επαρκούς στελέχωσης της και ανεξαρτησίας του ΑΔΣ εντός της ΜΚΣ, ειδικά στην περίπτωση που το ΑΔΣ δεν συμπίπτει με τον επικεφαλής της ΜΚΣ
- (6) Ορισμός ΑΔΣ ομίλου σε περίπτωση χρηματοπιστωτικού ομίλου

Ζ. Η Απόφαση ΕΤΠΘ 281/2009 και οι επιπτώσεις της στην οργάνωση και διαχείριση της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Β. Καθήκοντα ΑΔΣ (Κεφ. 2.2)

- (1) Κατ' ελάχιστον **19 καταγεγραμμένα καθήκοντα** του ΑΔΣ τα οποία θα πρέπει να καταγραφούν στην πολιτική καταπολέμησης ΞΒΧ και ΧτΤ του Πιστωτικού Ιδρύματος
- (2) Σε αντίθεση με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες της ΠΔΤΕ 2577/2006 (εσωτερικής επιθεώρησης, διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης) εν προκειμένω έχουμε προσωποποίηση των καθηκόντων σε ένα και μόνο φυσικό πρόσωπο, το ΑΔΣ και τον αναπληρωτή του (και όχι στην ειδική υπηρεσία που θα συσταθεί εντός της ΜΚΣ)
- (3) Υποχρέωση σύνταξης από το ΑΔΣ (το 20ο καταγεγραμμένο καθήκον του) ετήσιας έκθεσης με κατ' ελάχιστο 11 κατηγορίες πληροφόρησης. Η ετήσια έκθεση υποβάλλεται από το ΑΔΣ στο ΔΣ, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου για αξιολόγηση, έγκριση και υποβολή της (εντός του Μαρτίου κάθε έτους) στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ) της ΤτΕ, συνοδευόμενη από τα αποτελέσματα αξιολόγησης της Επιτροπής Ελέγχου ή του ΔΣ

Η. Συναφείς διεθνείς εξελίξεις

Α. Φορολογικοί παράδεισοι και μη συνεργαζόμενες δικαιοδοσίες

- Στη σύνοδο του G20, στις 2 Απριλίου 2009, οι ηγέτες των 22 συμμετεχουσών χωρών υιοθέτησαν ψήφισμα για την περαιτέρω ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο οποίο περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, και ειδική αναφορά στους φορολογικούς παραδείσους και στις μη συνεργαζόμενες για θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δικαιοδοσίες
- Στη σύνοδο του G20, στις 24 & 25 Σεπτεμβρίου 2009, αποφασίστηκε να δημοσιοποιηθεί από την FATF, μέχρι το Φεβρουάριο του 2010, κατάλογος των μη συνεργαζόμενων δικαιοδοσιών υψηλού κινδύνου για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η. Συναφείς διεθνείς εξελίξεις

Β. Περιορισμός της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (Nuclear Proliferation)

Με αφορμή το ψήφισμα 1540/28.4.2004 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, μέσω, μεταξύ άλλων, της καταπολέμησης χρηματοδότησής τους, η FATF ανέλαβε μια σειρά πρωτοβουλιών. Ειδικότερα:

- (1) Τον Ιούνιο του 2007, στο πλαίσιο της τακτικής εξαμηνιαίας συνάντησης της Ολομέλειας, της FATF υιοθετήθηκε σχετικό κείμενο κατευθυντηρίων γραμμών και αποφασίστηκε η περαιτέρω διερεύνηση ενδεδειγμένων λύσεων, μέσω της επεξεργασίας μελέτης που ανατέθηκε στο Working Group on Typologies της FATF
  - (2) Στις 18 Ιουνίου 2008, δημοσιεύτηκε η μελέτη με τίτλο “Proliferation financing report”, μετά και από διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς της αγοράς
- **Εντός του 2010 αναμένεται η υιοθέτηση από την FATF της 41ης Σύστασης** για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, η οποία θα αφορά τα απαραίτητα νομικά, προληπτικά, δικαστικής συνδρομής, και κατασταλτικά μέτρα που θα πρέπει να υιοθετηθούν από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της FATF για τον περιορισμό της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής. Ένα υποσύνολο αυτών των μέτρων θα αφορά και τα πιστωτικά ιδρύματα στο σκέλος της διαμεσολαβητικής τους λειτουργίας για την εξόφληση του χρηματικού σκέλους των συναλλαγών διεθνούς εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου.

Η. Συναφείς διεθνείς εξελίξεις

Γ. Cover payment messages related to cross-border wire transfers

- Τον Ιούλιο του 2008, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (BSBS) δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης με τίτλο ***“Due diligence and transparency regarding cover payment messages related to crossborder wire transfers”***. Η διαδικασία διαβούλευσης ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2008. Στις 12 Μαΐου 2009 δημοσιεύθηκε το τελικό κείμενο της BCBS
- Η βασική πρόταση της BCBS είναι η ανάγκη ανάπτυξης ενός νέου μηνύματος πληρωμών από την SWIFT (γνωστού ως MT202 COV) με την χρήση του οποίου θα παρέχεται η δυνατότητα, στις ανταποκρίτριες τράπεζες, να ελέγχουν την συμπερίληψη των στοιχείων του πληρωτή μιας διασυνοριακής μεταφοράς κεφαλαίων η οποία πραγματοποιείται με μηνύματα πληρωμών αυτού του τύπου
- Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία της BCBS, λαμβάνοντας υπόψη την Ειδική Σύσταση της FATF VII, αποτυπώνει την επιθυμία των εθνικών εποπτικών αρχών για την λήψη επιπλέον μέτρων δέουσας επιμέλειας και διαφάνειας στις διασυνοριακές μεταφορές κεφαλαίων
- **Από τις 21 Νοεμβρίου 2009**, είναι διαθέσιμη από την SWIFT η προαιρετική χρήση του ειδικού μηνύματος MT202 COV με το οποίο καλύπτονται οι εποπτικές απαιτήσεις, όπως αυτές εκφράστηκαν από την BCBS. Το εν λόγω μήνυμα θα χρησιμοποιηθεί, ήδη από την 21η Νοεμβρίου 2009, από την πλειοψηφία των εγκατεστημένων στη χώρα μας ΠΙ